

# DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVI. évfolyam 290. szám — 1939 december 28 csütörtök — Ára: 12 fillér

## Karácsony, Karácsony maradt

A hattű a legsötétebb éjszakában és a hínárokotl átfont legzavarosabb tó vizén is fehér marad, hattű marad. A karácsony a legzivatárosabb történelem sötét felhőinek árnyékában is szent, lelkeket lázba hozó ünnep — karácsony marad. S utána, a színes gyertyák csendes kálvása nyomán is — ha izgalmunk lecsendesedik is, a karácsonyi ünnepi láz még itt ég és szunnyadozik, — mint emlék szíveinkben. — Valami csodálatos erő ragad ki bennünket a hétköznapok szürkeségéből, idéz fel emlékeket multunk zenélő albumából, s ezek az emlékek, az új karácsony élményével, régi álmok új valóságoktól testet öltve élnek bennünk még sokáig tovább.

Szinte belekapaszkodunk ennek a várva várt ünnepnek adventi hangulatába: gyerekek hazavárásába, rég látott arcok mosolyába, elhalkult hangok és kacagások új zenéjébe, régen le-törtől könnyek új felcsillanásába s szeretnénk megőrizni mindent a karácsony boldogító szédüléséből.

Milyen nagy ereje van ennek az ünnepnek. Ki tudná lemérni, képzetben, számban kifejezni? Mily nagy ereje van itt — a még békét, nyugalmat adó otthonokban is. A meleg kályha mellett nagyszülők réveteg tekintetével összetalálkozó kicsi unokák pajzán lármája közt is. Mikor minden kéz talál egy másik meleg kezét, minden szív dobbanását visszavéri egy másik megérett szív. Mikor a ránk boruló éjszakában kigyulnak fölöttünk az ég csillagai, a nagy mindenség örök szeretetének ragyogó fénycsóváit.

S mégis mennyivel mélyebben szánt ez az ünnep azok lelkében, kik fent és alul a hómezők végtelenségében, vagy a Vogézek „senki földjének” hegyei és völgyei közt az otthon őrzetére rendezve állanak és várják az örök sötétség birodalmának kaputárait. — Akik a népek csatájában fehér hattűk a sötét éjszakában, az események zavaros vizein! Messze a hitvestől, gyermektől, unokáktól, emlékektől kiragadván várnak és állnak a hóbaasott fűves-árkok csatájában. Messze a kohók tüzeitől, ingó kis bányászlámpák szentjánosfényétől, csendes városok karcsú tornyú templomaitól állnak a föld alá épített várak folyosóiban, kazamatáiban s várnak a morse jeleket, a golyószórók működésbe hozatalát.

Levegőben és tengerek mélyén mi a karácsony ember... mi a „Szeretet” megszületésének gazdag éjszakája testvér? Neked, nekéd, akit nem fon át ölelő hűves és gyermek, unoka és testvér, nem köszönt meleg harangszó és meleg bortól jókedvű tréfára talán túlkorán is hajlamos szomszédod emberi szavai? Mi a karácsony a harcok mezéjén, az életek kicsi gyertyáit lengető viharok sötét éjszakáiban? Multak, emlékek — megtestesülés nélkül, jövő reménye, vágya a jelen beteljesülése nélkül. Gondolatjel a múlt éneke, kacagása és a jövő meleg könnyei között... Kitért karok, melyek ölelés nélkül zuhannak le a semmibe, képek, melyek szóltatni vonulnak el előtted, s melyek mégis mindennél beszédesebbek... Talán dísztelen, de emberi vonatkozásoktól távolabbra eső, talán hidegebb, de épp azért könnyeid melegét el nem vesztő éjszaka, melyre ha ráborul a csillagos ég, közelebb vagy Hozzá, s ő is közelebb van hozzád, mint mihozzánk Talán messziről fájóbban, de annál edesebben hallod gyermekkorod kicsi falujának éjfél harangszavát és az erdők mélyéből feléd sóhajto és közeledő égi szózatot:

„Mennyből az angyal lejött hozzátok.

## A finnek megállították, sőt visszafelé gördítik az orosz gőzhengert

**Befagynak a harcikocsik, az orosz katonák százával  
pusztulnak a nagy hidegben — Az előnyomuló finnek  
közelednek a Leningrad-Murmanszk vasúthoz**

Az oroszok légitelvékenysége a karácsonyi ünnepek alatt sem szünetelt. A Szovjet hadvezetősége ügylátszik sorozatos légitámadásokkal igyekszik a finnek morális ellenállását megtörni. Hogy ez mennyire nem következik be, mi sem bizonyítja jobban, mint az a körülmény, hogy csaknem a légitámadásokkal egyidejűleg a finn csapatok változatlan elszántsággal tartják vonalaikat, sőt Lielksánál előnyomulóban vannak, aminek azért van különös jelentősége, mert itt a finn csapatok eredetileg húsz kilométerre vonultak vissza az orosz határtól és ezt az önként kiürített területet a diadalmas harcok eredményeként visszafoglalták. Az orosz csapatok ezen a frontszakaszon a határon túlra vonultak vissza. Helsinkii hírforrás szerinti finn csapatok a Ladoga-tótól északra eső frontszakaszon behatoltak orosz területre.

Helsinkiben szerdán délelőtt háromnegyed 1 órakor légiriadót jeleztek, amely helyi időszámítás szerint 2 óráig tartott. Egy repülőgépet sem láttak és feltételezik, hogy ezt a légiriadót délkeleti irányból jövő repülőgépek közeledésére adták. Az északi hadműveleteket nagymértékben akadályozza a heves hóvihár. A szovjet katonák nagyszámmal pusztulnak el a fagytól.

Norvég jelentések szerint a pot-samói arcvonalon minden hadieszkömet megakadályoznak a heves hóviharak. A hőmérséklet mintegy 30 fok körül ingadozik. A nagy hideg lehetetlenné teszi a harcok és páncélkocsik harcba vetését.

Oslo, dec. 27. (NST) A finn front legészakibb szakaszán, Petsamo környékén, az elviselhetetlen hideg és a hatalmas hóviharak miatt egyelőre minden hadművelet szünetel. Kedden a hőmérő 30 fokot mutatott a fagyponthoz. Az oroszok harcokocsikkal és páncélautókkal próbálják feltartóztatni a finnek előnyomulását, ezek a gépkocsik azonban használhatatlanok. Az orosz katonák százával pusztulnak el az elviselhetetlen fagyban. Orosz részről ennek ellenére újabb erőszármásokat tesznek, hogy megállítsák a finn előnyomulást és ellentámadásba menjenek át. Murmanszkban újabb orosz csapatmegerősítések vannak útban Petsamo felé.

A finn vidékről érkező hírek

Pásztorok...

Igy gondolom, így kell lennie. Mert a karácsonyi szent éjszakának fénye be-

szert az orosz repülőgépek gyakran megtámadnak utasszállító vonatokat. A gépek alacsonyra ereszkednek és géppuskatűz szórják a vasúti kocsikra. Az utasok ilyenkor — ha tudnak — az erdőbe menekülnek. Az utasoknak ajánlják, hogy fehér szövetet vigyenek magukkal, ha abba takaróznak, észrevétlenül haladhat-

nak a hóban.

A városok felett viszont igen nagy magasságban repülnek a szovjet repülők. A légvédelmi tüzérség több tisztjének közlése szerint Turku (Abo) bombázásakor egyetlen orosz gép sem repült harom ezer méternél alacsonyabban. Ilyen magasságból dobták le bombáikat az oroszok.

### Lekaszált orosz ezred

Helsinki, dec. 27. A finnek szerdán újabb véres csapást mértek az orosz csapatokra a Mannerheim vonalon. Egy orosz gyalogezred harcokocsiktól támogatva megkísérelte a Suvanto tavon az átkelést. A jég elég vastag volt a gyalogság, sőt a harcokocsik átkeléséhez is. Az oroszok a jégen keresztül mentek, hogy meglepetésszerűen átkeljenek a keskeny tavon, azonban a finn golyószórók tüze alá kerültek és 700 halottat a jégen hátrahagyva, vissza kellett vonulniok. 50 fogoly, öt ágyú, két harcokocsi és 16 golyószóró maradt a finnek zsákmánya. Az orosz messzehordó tüzérség bombázta Viipurit, de a tüzelés hatástalan maradt. Az éjszaka folyamán csak nyolc lövedék esett be a polgári lakosság által teljesen kiürített városba. A Ladoga tótól északra nem folyt le ütközet. A szovjet pilóták nagy elővigyázatossága ellenére is a finn légvédelmi tüzérség, amely igen hatáson működik, 23-at lőtt le, 25—26 gép közül. Az orosz parancsnokság a jelenlegi viszonylagos nyugalmat kihasználva, hadrendje átalakításán dolgozik. A finn parancsnok-

ság a rendelkezésre álló csekély létszám miatt nem tud átesoportosítani. Több skandináv önkéntes csoport érkezését jelzik. Főként az északi vidéken van sok svéd, norvég és dán önkéntes.

Az amszterdami „Dangens Nyheter”-nek az északi finn arcvonalra kiküldött tudósítója jelenti, hogy az oroszok 16 hadosztályt vonultatnak fel a Ladoga-tó és a Sarki-tenger között. A finnek csak egy-egy zászlóaljat tudnak szembeállítani minden hadosztállyal. Wallenius tábornok a tudósítóval folytatott beszélgetése során kijelentette, hogy már égetően fontos Finnország hatáson megsegítése.

Az oroszok nagy sietséggel vasútvonal építésén dolgoznak Linnhamari vidékén. Az oroszoknak leírhatatlan szenvedéseket kell kiállniok. A finn rendőrségnek külön osztagokat kellett létesítenie a szovjet katonák megsegítésére, akik irtózatossággal hidegben tévelyegnek az erdőben.

### Sztalin irányítja a finnországi hadműveleteket

London, dec. 27. A finnországi háborút a Daily Sketch szerint mostantól kezdve Sztalin személyesen irányítja Moszkvából, mert a lap szerint Sztalin számot vetett azzal, hogy a háború tovább tart-e, mint gondolta és az orosz propagandának a közvéleményt ennek megfelelően kell megdolgoz-

nia.

Moszkvai magánjelentés szerint Mereskov tábornokot, a finnországi hadműveletek legfőbb irányítóját, elmozdították tisztségéből, Annyi bizonyos, hogy Mereskov tábornokot néhány nappal ezelőtt jelentéstételre a Kremlbe rendelték.

### Nagy pénzjutalmakat adnak a finnek a szökevény oroszoknak hadianyagért

Róma, dec. 27. A Popolo di Roma finnországi különtudósítója jelenti, hogy a finn propaganda a szovjet csapatok körében kielégítő eredményeket kezd éreztetni. A finn repülőgépek az ellenséges arcvonal mögött állandóan röpiratokat dobálnak le, amelyek szökésre izgatnak és biztositják a szökevényeket a legjobb bánásmódról.

Többek között pénzjutalmakat is ígérnek a szökevényeknek a beszolgáltatott különböző fegyverekért. Egy nehéz harcokocsiért 10 ezer rubel a díj, egy jó állapotban levő repülőgépetért 10 ezer dollár. Ezzel a propagandával a finnek már 10 ezer bombavető repülőgépet és egy egész nehéz harcokocsi zászlóaljat szereztek meg, amely-

ragyog minden emberi lélekbe, melyet nem tud senki és semmi elválasztani az égi bölcső örök altató dalától. A ka-

racsony a történelem sötét felhőinek árnyékában is szent karácsony maradt.  
Bot Andor.



## Hetven év után először

a pápa ma hivatalos látogatást tesz az olasz uralkodónál

Róma, dec. 27. Egész Olaszország rendkívül fontosságot tulajdonít XII. Pius kvirináli látogatásának. A pápa holnap viszonyozza az olasz uralkodó látogatását. A római lapok azt írják, hogy még nem volt példa arra a pompára, amellyel a találkozás fontosságát kidomborítják.

Az örök város már ma zászlódíszben várja a holnapot, melyen a pápa, több mint hetven év után először hivatalos látogatást tesz Olaszország uralkodójánál. A Szentatyát és kíséretét 18 gépkocsival viszi a Quirinálhoz. Az utcákat katonák sora szegélyezi. A Péter téren királyi küldöttség várja Pius pápát és kíséretét a Quirinálba. Fél 11 órakor Róma összes harangjai zúgása közben a Szent Atya megérkezik a Quirinálba. A quirináli kastély udvarán két díszszázad fogadja a Szent Atyát és a zenekar a pápai himnuszt játsza. A díszlépcső közepén az olasz uralkodó, a trónörökös, valamint a

többi királyi herceg és Ciano gróf várja a Szent Atyát.

A látogatás tiszteletére Viktor Emánuel király és császár Maglione bíborosnak a Szent Annuziata-rendet adományozta, a pápa pedig Ciano grófot az Aranysarkantyus-renddel tüntette ki. Érdekes, hogy amikor ezt a magas rendjelet átadták gróf Ciano grófnak, a pápa megbízottja, Maglione bíboros, külön kiemelte, hogy XII. Pius az olasz külügyminiszter érdemeit akarta jutalmazni, melyeket a béke ügye és az egyház és állam kapcsolatainak megjavítása terén szerzett.

Az olasz birodalom külügyminisztere és a Vatikán közötti bensőséges viszonyt az is jellemzi, — és ezt az eseményt a római lapok feltűnő helyen emelik ki, — hogy Ciano gróf a karácsonyi éjjeli misét a vatikáni követség házi kápolnájában hallgatta végig.

## Varga miniszter kárpátaljai útja hóakadályokon keresztül

Ungvár, dec. 27. Varga József kereskedelmi miniszter kárpátaljai körútja során Ungvárra érkezett, ahonnan reggel gépkocsival indult tovább feleségével és kíséretével. A hóakadályok miatt számos helyen csak nagy nehézségek árán sikerült tovább jutniok, ezért a

miniszter eredeti tervétől eltérően Szolyván vonatra szállt és folytatta útját Huszt felé, ahonnan Aknaszlatinára utazik. Ott a vasúti építést, a sóbányákat és az útépítést tekinti meg a kapcsolatokot szerez a kárpátaljai kereskedőkkel és iparosokkal.

## Karácsonykor meglátogatta anyját és öngyilkos lett egy fiatalember Felvágta ereit, leesett az ágyról és meghalt

Borzalmas öngyilkosság történt szerdán reggel hat óra tájban a Rothermere uca 63. számú házban. Anesin Imre 24 éves hajdúborozói fiatalember borotvával mindkét karját átmetszette s meghalt.

Egy udvari kis albérleti szobában együtt laknak a Rothermere uca 63. számú házban Czifra Mihály és Török Ferenc kéményseprők, akik az ünnepeket otthon töltötték Hajdúdorogon. Kedden este tértek vissza Debrecenbe és magukkal hozták egy földijüket, Anesin Imrét Hajdúdorogról. Anesin Budapestben dolgozik egy gyárban mint munkás és átutazóban Debrecenben megszállt két földijénél. Szerdán tovább akarta folytatni az útját Budapestre, hogy az ünnepek után újból megkezdje ott munkáját.

Két kéményseprő barátja az éjszakát egy ágyban töltötték, hogy neki külön fekvőhelyet nyújtsanak, majd reggel 5 óra tájban felkeltek és munkahelyükre indultak. Anesin ekkor még nem kelt fel, azt mondta:

— No, tovább maradok az ágyban, legalább kialszom magam.

A kéményseprők elmentek és alig telt egy óra, amikor a szomszédos szobában az emberek kiáltásra ébredtek.

— Orvost, orvost, mindjárt meghalok!

Beszaladtak a szobába, ahol borzalmas látvány tárult eléjük. Az ágyról leesve, a padlón feküdt Anesin Imre széttárt karokkal és lábakkal. Körülötte az ágy és a föld vérről volt borítva s karjaiból a könyökhajlatnál sugárban ömlött a vér. A házbéliek gyorsan magukra kapkodták ruháikat és a mentőkért akartak menni, amikor a kapuban talákoztak a vissza-

térő két kéményseprővel, akiknek erre felé vezetett útjuk munkájuk közben.

— Jöjjenek már be, mert nagy baj van.

A két ember vérében találta földijét a szobában. Az egyik kerékpáron elrohant a metakért, de a szerencsétlen fiatalember már nem lehetett segíteni. Még néhányat vergődött a mentők kitérősekor, azután meghalt.

Az esetről jelentést tettek a rendőrség központi ügyeletére, ahonnan bizottság szállt ki a helyszínre a vizsgálat megejtésére.

A fiatalember semmiféle búcsúírást nem hagyott hátra és öngyilkosságának okát nem sikerült kideríteni. Megállapították, hogy a nála lévő szerszámok között volt egy borotva, azzal mindkét karját a könyökhajlatban átvágta oly erősen, hogy az erekből hatalmas sugárban ömlött ki a vér, mely rövid idő alatt elvérzést okozott. Utazótáskájában több mint száz pengőt találtak és ebből arra következtetnek, hogy nyomora miatt nem határozhatta el magát a halálra. Borzalmas tette után vérző kézzel még leütötte a villanykapcsolót is, azután leesett az ágyról a földre, ahol kiszenvedett.

A fiatalember holttestét kiszállították a körbontani intézetbe és értesítették Hajdúdorogon élő özvegy édesanyját.

## Legújabb jelentés nagy finn sikerekről

London, dec. 27. Londonban megállapítják, hogy az óriási túlerővel harcoló finnek nemesak megállították, de megfordították és most visszafelé gördítik az orosz gözhengert és állandóan kezükben tartják a kezdeményezést. A Ladoga-tótól közel 200 km-re északra előretörő finn ellentámadás már elérte az orosz határt és Lioksanál egy finn roham zászlóalj szovjet területen harcol. A Finnország „darázs” derekát fenyegető orosz támadást a finnek végleg elhárították. A karéliei félszigeten menekülő oroszok 100 harkoesit, sok gépkocsit, lovat hagytak hátra. A finnek öt tábori

ágyút, öt gyorstüzelő ágyút és 60 gépfegyvert zsákmányoltak. Az Akiarvinél vívott többnapos ütközet nagyobb orosz haderő bevetésével kezdődött. Kétezer orosz elesett, 600 fogságba került, a finnek hat tábori ágyút, 8 harkoesi-elhárító gépfegyvert és 9 harkoesit zsákmányoltak. A Salla vidék környékén előnyomuló finnek közelednek a Leningrad—Murmanszk vasútvonalhoz. Nagyobb orosz gyalogos osztagok próbáltak a befagyott tavakon átkelni, de a finnek ágyúlövésekkel felszakították a jeget. Sok orosz a tavakba fult. (MTL)

## Pusztító földrengések

Istanbul, dec. 27. Kisázsia középső vidékén rendkívül heves földrengés volt. Tokad Sivas és Jovkod városokban több ház összeomlott. Számos község a környéken teljesen elpusztult. A közlekedésben fennakadás állott be. Attól tartanak, hogy az áldozatok száma több ezer.

Amsterdam, dec. 27. A holland-indiai Celebes szigeteken december 12. napján pusztított nagy földrengés olyan nagy károkat okozott, hogy azokat még most sem tudták teljesen felbe-  
esülni. Több mint kétszáz ház össze-

omlott, két ember meghalt. A Loewöckből Pohba vezető út 9 km. távolságra elpusztult. (MTL)

Budapest, dec. 27. Az Országos Földrendéstanai obszervatórium budapesti készülékei december 27-én 1. 1. 21 mp kor rendkívül erős rengést jeleztek 1904 kilométer távolságból. A heves földmozgás hatására a műszer írószerkezete szétesett. Ez a ritka jelenség csak a legpusztítóbb erejű rengések alkalmával észlelhető. Amíg a műszer jegyzet a legnagyobb kilengések meghaladták a kétszáz mm-t.

## Macsek a jugoszláv-magyar baráti viszonyról

Belgrád, dec. 27. Macsek, a helyettes jugoszláv miniszterelnök a szabadkai Napló-ban nyilatkozott Jugoszlávia kisebbségi politikájáról és megállapította, hogy az eddigi gyakorlaton változtatni igyekeznek, mivel Jugoszlávia eddigi kisebbségi politikáját „sem igazságosnak, sem okosnak nem tartják”... Az okos kisebbségi politika első és legfontosabb feladatának tartja, hogy a kisebbség iskolákat alapjon.

Macsek nem tartja szükségesnek, hogy a kisebbséghez tartozó gyermek az elemi iskolában anyanyelvén kívül más nyelven is tanuljon. Elegendő, ha a középisko-

lakban tanítatják az uralkodó nép nyelvét.

A jugoszláv-magyar baráti viszonyra kapcsolatban Macsek a következőket jelentette ki:

— Nemesak személyes véleményem nyilvánítom, a királyi kormány minden tagjának az a nézete, hogy Jugoszlávia és Magyarország között a legszorosabb gazdasági, politikai és kulturális kapcsolatokra van szükség. A baráti együttműködés nemesak Magyarország és Jugoszlávia között kívánatos és fontos, mert az elsőrendű szükséglete valamennyi balkáni és dunamenti állalnak.

## Elsodort élet

Szombaton délután Budapesten a Nagykörúton izgalmas banditailődés játszódott le. Nagy Bálint pénzes levélhordót az Erzsébet körút 19. számú ház lépcsőházában egy fiatalember hátulról rongyba csavart cementdarabbal leütötte és el akarta rabolni pénzes táskáját. A postás nem vesztette el az eszméletét, nem engedte ki kezéből a táskát s segítségért kiáltott. A fiatalember menekülni próbált, de elfogták. Előállították a főkapitányságra, ott azonban a jólöltözött, intelligens külsejű fiatalember egyetlen kérdésre sem felelt. Késő éjszaka szólt csak meg és akkor is ez volt az első szava:

— Jaj, csak a lapok meg ne írják, az anyám meg ne tudja...

Kiderült, hogy a fiatalember Feszt Ernő 21 éves, kilencfeléves bölcsész-tanulmányú. Losoncon született, apja tanár volt, özvegy édesanyja most is ott él Prágában járt az egyetemre, csak nemrég tanult Budapesten.

— Nagy nyomorban vagyok — mondotta — alig győzöm fizetni a 25 pengő lakbért, ahol lakom. Anyám már nem tud támogatni, nem volt pénzem kará-

csonyra s szerettem volna valamit venni. Elvesztettem a fejemet, mindenáron pénzt akartam szerezni, ezért történt. Nem akartam az anyám ünnepét elrontani, nem akartam, hogy a karácsonyi lapok megírják a nevemet, ezért nem szóltam meg előbb.

— Szombaton délelőtt 10 órakor a Nagykörúton az egyik újság kitétt tábláit olvastattam és közben láttam meg a pénzespostást. Egészen estig nyomom követtem, míg az Erzsébet körút 19. számú házat alkalmassá láttam, hogy megpróbáljam elvenni a postástól a pénzt. Nagyon szegénylen magam.

A rossz útra tévedt bölcsészt a főkapitányságon letartóztatták.

## Időjárás

Hazánkban az északi szél este különösen a Dunántúl középső részén és a Tiszántúlon viharos jellegű volt. Napközben, főként az ország déli és keleti részein volt jelentéktelen havazás mely megszűnt és derültebbé vált az ég. A hőmérséklet napközben sehol sem emelkedett a fagypont fölé, este pedig délen —5—5, északon —8—10, északkeleten pedig már —12—14 fokra süllyedt.

Jóslás: Északi, északkeleti szél, változó felhőzet, helyenként főleg délen és keleten havazás, Kárpátalján hófúvás, a hőmérséklet tovább csökken.

— Moseicki, a volt lengyel köztársasági elnök tegnap Laibachba érkezett, miután a román hatóságok megengedték, hogy megrendült egészségének helyreállítására Svájcba utazhassék.

## Ujévi tejmalac szükségletét

## ÓRY TESTVÉREK Kt.

hentes és mészárosnál Simonffy u. 2. b. Telefon: 14-45. szerezze be.

## Hungária filmszínház.

Már csak ma és még holnap a szenzációs sikerű ünnepi nagy slágerünk:

## Hat hét boldogság

Tolnay Klári és Kiss Ferenc főszereplésével!

Előadások: d. u. 5, 7, 9-kor!

A legújabb világhíradó!

## Színház, Film, Szórakozás

**A színház iroda jelent:**  
Csütörtökön este „A” bérletben a Hadik huszárok van műsor.

**Pénteken** este lesz a Toldi Miklósnak, egy történelmi tárgyú nagy operetnek a bemutatója. Ez a nagyszerű darabot Pécsen mutatta be a tavalyi szezonban Tolnay igazgató, ahonnan a Rádió is közvetítette. A budapesti Városi Színház következő ujdonsága lesz ez a darab. Tolnay Andor rendezésében, pazar kiállítással előzi meg a debreceni bemutató a budapestit.

**Pénteken „B” bérletben** szombaton, vasárnap délután és este pedig bérlet-szűnethen kerül színre a Toldi Miklós. Szombaton délután a Csárdás kis kalapomat játssza a színház, filléres helyárral.

**Vasárnap este 11 órakor** nagy szilveszteri kabaré lesz. Rengeteg móka, kacagás. A szűnethen malac-sorsolás lesz. Azonkívül sok más nyaraló tárgy kerül kisorsolásra, Sorsjegyek a jegyszedőknél, a Színházi Műsorral együtt kaphatók.

### SZÍNHÁZI KIS TÜKÖR

**HAT TÁBLÁS HAZ** gyönyörködte végig a karácsonyi ünnepeken Tolnay Andor társulatának előadásait. Különösen hatalmas sikere volt a Hadik huszárok előadásainak. Ez a pompás, romantikus meséjű, vidám fordulatokban gazdag, szép muzsikájú operett, melyet a Fővárosi Operettszínház most játsszik, a nagy sikerre tekintettel péntekig műsorban marad.

**TOLDI MIKLÓS**, ez a remek muzsikájú daljáték lesz a színház pénteki bemutatója. Az izzig-vegrig magyar mese, mely Toldi Miklós legendás alakja körül szövődik, a szobor-szobor zene-számok, a képrázatos kiállítás a Tolnay társulat reprezentatív előadásává avatják a Toldi Miklós bemutatóját.

**A SZÍNHÁZI EGYÜTTES** már teljes erővel készül a szilveszteri műsorra. — Selenczy Mihálynak, a színház kitűnő komikusának és rendezőjének vezetésével egész sereg pompás egyfelvonással, ének és táncszámmal készül a Tolnay-társulat, hogy a debreceni közönségnek segítségére legyen kitűnő hangulatban lépni át az újesztendő küszöbét.

Debreceni szerzők operettjét mutatja ne a budapesti Royal Színház. Czeglédy Németh, Ajtay Béla „Az ártatlan vélegety” című operettjét Kertész Dezső, a budapesti Royal Színház igazgatója elfogadta s a nagysikerének ígérkező ujdonság lesz a Royal Színház műsorának legközelebbi darabja. Horváth Árpád igazgatása alatt a Csokonai Színházban már nagy sikerrel játszottak egy Czeglédy-operettet „A legszebb tavasz” c. kitűnő darabot.

### A film világából

— Nadrágos angyal a címe a Tóbis Filmgyár legújabb filmjének, amely az új erőre kapott német filmgyártás legmulatságosabb terméke és vetekszik a nemrégiben olyan nagy sikerrel futott „13 szél” című filmmel. Hubert Marischka, az ismert osztrák író írta és rendezte a filmet, amely Bécsben készült bécsi hangulattal, grinzingi muzsikával és főszerepeit Paul Hörbiger, Johan mes Reimann és Teo Lindges alakítják.

**HAT HET BOLDOGSÁG**, A Hungária mozgó bemutatója. Érdekes, jól bonyolított meséjű, ügyesen rendezett film, melynek főértéke Kiss Ferenc és Tolnay Klári kitűnő alakítása.



### ANGOL híres szilvesztere

**RÁCZ IMRE** nótá mestere

Tejes malac rövid farka

Víg a műsor tarka-barka

Tüzes a bor, pezsgő durran

Kevés pénzért sok kedv esurran

**BIZTOSITSUK ASZTALUNK**

Nehogy hoppon maradjunk.

## Teleki Pál: Kibirjuk a megpróbáltatásokat

Gróf Teleki Pál miniszterelnök karácsonykor Szegeden járt és többek között résztvett a város vacsoráján, hol beszédet mondott:

— A jövő sok megpróbáltatást hoz, — úgymond — de azokat is ki fogjuk bírni, mint ahogyan kibirtunk sok mindent 1919-ben. Akkor sem gondoltuk volna, hogy ma így legyünk együtt s husz év alatt ennyit elérjünk. Ez az igazi magyar erő: husz esztendő alatt olyan messzire jutottunk, hogy kiállunk még egy pár veszedelmet és nehézséget.

— A magyar erő, hit, amely a szívek és lelkek mélyén megmarad, akármit beszélünk, akármit írunk. A magyar erő azt mondja, hogyha kell, meggyőzősége úgy fogunk Szegeden állni, mint amikor itt állottunk, már egyszer s el-

indultunk. Ha szükség van rá, akkor nem beszélünk s nem írunk, hanem összetartunk.

Összetartunk, mert bízunk egymásban és a veszély pillanatában össze is kell fogunk. Évszázados hit ez, abban a fogadalomban, amelyet itt Szegeden írtunk a magyar zászlóra s amely azonos Horthy Miklóssal, a nemzet hőseivel és Zadravetz Istvánnal, a nemzeti hit főpapjával.

Az ünneplő közönség tomboló lelkesedéssel, feállva percekig ünnepelte Magyarországot kormányzóját.

— A magyar hit: keresztény hit — fejezte be beszédét Teleki miniszterelnök. Ez a két hit abból a családi érzésből fakad, amely bennünket összeköt.

## A református egyházi tisztségviselők és a fizetésesökkentések hatálytalanítása

A debreceni református egyház a tisztségviselői fizetések megállapításánál rendszerint az állam után szokott igazodni. Ez történt a fizetésesökkentések idején is és éppen azért most az egyház illetékes tényezői a csökkentő rendelet hatályon kívül helyezése felé fordultak. A kérdés megoldás módját és a megvalósítást a gazdasági bizottság elvisejt, ahol a szakemberek megvitatták a megoldás módját és a megvalósítást a prebitérium elé állították. A nehézséget fokozza az a körülmény, hogy az egyház nem szeretne kölcsönt felvenni, hogy így utalják ki a fizetésesemelés folytán előálló többletet.

A debreceni református egyházat a kérdés rendezése elég nehéz feladat megoldása elé állította. Itt ugyancsak nemcsak a tanárokról és tanítókról van szó, hanem a lelképásztorokról és sok egyházi tisztségviselőről is, tehát olyanokról is, akik nincsenek állami fizetési osztályba sorozva.

A debreceni ref. egyház költségveté-

sét 1940-re mikor összeállították, már deficitnek mutatkozott és a presbitérium is így fogadta el a költségvetést. Emiatt aztán nagy kérdés, hogy az egyház hogyan lesz abban a helyzetben, hogy lépést tarthasson az állami fizetések változásával. Minden bizonyossággal a kérdést a gazdasági bizottság elvisejt, ahol a szakemberek megvitatták a megoldás módját és a megvalósítást a prebitérium elé állították. A nehézséget fokozza az a körülmény, hogy az egyház nem szeretne kölcsönt felvenni, hogy így utalják ki a fizetésesemelés folytán előálló többletet.

## 295 áldozat két vasúti katasztrófánál

Berlin, dec. 27. A genlini súlyos vasúti szerencsétlenség halálos áldozatainak száma a sok súlyos sebesült halála következtében százkilenevenhatra emelkedett. További súlyos sebesültek még életveszélyben forognak.

Berlin, dec. 27. A múlt pénteken este a radolfszell-friedrichshafeni útvonalon súlyos vasúti szerencsétlenség történt, amelynél egy zsúfolt személyvonat összeütközött egy tehervonattal; a most ki-

adott végleges jelentés szerint az összeütközésnek 99 halálos áldozata van, köztük van a két mozdonyvezető és fűtő. Huszonnyolc ember megsebesült. Állapotuk kielégítő.

Az államügyészség letartóztatta a markdorfi és klufelni pályaudvarok vezetőit.

A heves összeütközés következtében egy személykocsi szétzúdott és két kocsit megrongálódott.

## Nagyváradon és Kolozsváron beszélt a román király

Bukarest, dec. 27. Károly román király a karácsonyi ünnepek alatt Nagyváradra látogatott el s megtekintette az ottani helyőrséget. Ez alkalommal beszédet is mondott.

— Talán többeknek különösnek tűnik, — mondotta, — hogy ezen a napon, amikor az emberek közötti béke napját ünnepeljük, jövök ide azok közé, akik gyilkos fegyvereket hordanak. Ennek a látogatásnak célja azonban nem a máséra való vágyakozás, hanem a béke gondolata és annak az erős határozottságnak a megnyilatkozása, hogy megvédjük mindazt ami román.

Visszatérőben a király Kolozsváron is megszakította útját. Itt kijelentette: a béke eszméjében szeretné látni, hogy

ennek a népnek kebelén egy hajtás nyílik, egy gondolat és egy hit alakul ki, hogy azok a katonák, akik ma fegyverrel a kezükben védik a határokat, tudatában legyenek annak, hogy mögöttük egy nép, egy hit és egy akarat áll.

Tatarescu miniszterelnök a beszarabiai határmenti Cetatea Alabába látogatott el. Hangzottatta, hogy a kormány megteszi kötelességét s mindvégig folytatja békepolitikáját a nemzetközi egyetértés és béke érdekében. Békét és egyetértést akar az összes népekkel, különösen szomszédaival azoknak a jogoknak tiszteletben tartásával, amelyeket a történelem megszentelt. Az a politika, amelyet folytatunk: a

béke politikája kifelé és a megerősödés és konszolidáció politikája befelé. (Bud. Tud.)

Kolozsvár, dec. 27. Károly román király kolozsvári tartózkodása során megjelentek a király előtt a magyar kisebbség képviselői is. Márton Áron a király előtt mondott beszédében sajnálatát fejezte ki, hogy a mostani karácsony nélkülülzi a béke kellekeit s a gyűlölet vert tanyát az emberek között, amiből a nemzetek közötti háború fakadt. A népközönség nevében dr. Bartha Ignác képviselő beszélt s többek között hangoztatta, hogy a romániai magyarság a kisebbségekre vonatkozó kérdések igazságos rendezését várja. (MTI.)

## Felborult az autóbusz, 9 utas megsebesült

Három orvos a sebesültek között

Székesfehérvár, dec. 27. A székesfehérvári autóbuszvállalat egyik kocsija a budai úton egy váratlanul eléje került társzerkezet akart kikerülni, közben felszaladt a gyalogjáróra, nekiütött a ház oldalának és felborult. Utasai közül kilencen többé-kevésbé súlyosan megsebesültek. A sebesültek között van dr. Méhnyás Antal fő-törzsorvos, aki súlyos koponyasérülést szenvedett, dr. Hossz László százados orvos és dr. Pfeifer István kórházi osztályfőorvos súlyos csonttöréseket szenvedtek. A társaságkocsin utazott Kallenecker Viktor felsőház tag is, de nem sebesült meg.

## A szerződések igazságos és bölcs revízióját sürgeti a pápa

Karácsonykor XII. Pius pápa a biborosi kollégium üdvözlésére válaszolva részletesen kitért a mai nemzetközi helyzetre és hangoztatta, hogy a szükséges pillanatban azoknak, akik a népek sorsáért felelősek — meg kell határozniuk az igazságos és tisztességes béke alapvető pontjait.

A Szentatya öt pontba foglalva világosan megjelöli az igazságos nemzetközi béke alapjait. A pápa mindenekelőtt hangsúlyozza, hogy biztosítani kell valamennyi népnek a függetlenséghez és az élethez való jogát. Egy nemzet élni-akarása sohasem vonhatja maga után egy másik nemzet halálos ítéletét. Ha a jogegyenlőség eltűnik, vagy veszélybe kerül, úgy azt vissza kell állítani, de nem tőrrel, hanem az igazságosság szabályai szerint. Hogy a béke és a rend hosszú ideig tarthasson, a nemzeteket fel kell szabadítani a fegyverkezés nyomasztó rabszolgasága alól.

A nemzetközi élet közös újjászervezésében számot kell vetni a múlt hézagaival és hiányosságaival. Nemzetközi intézmények alapításánál és újjáalakításánál figyelembe kell venni a hasonló intézmények régi kezdeményezéseit és tapasztalatait. Különös figyelemmel kell lenni — hangoztatta a Szentatya, — a nemzetek és népek, valamint a népi kisebbségek szükségleteire és jogos kívánságaira. Ezek mindenképpen jóakarató vizsgálatot érdemelnek, meg kell kísérelni a jogos kielégítésüket békés úton és ha szükséges, a szerződések igazságos és bölcs revíziója által. De a legjobb szabályok is tökéletlenek és nem vezetnek sikerre, ha a népek vezetőit és a népeket nem hatja át a felelősségnek az a szelleme — így fejezte be szózatát a Szentatya, — amely az emberi jogokat az isteni jog rendíthetetlen szabályai szerint mérlegeli, ha nem hatja át őket az igazságszomj, amelynek az erkölcsi igazság a lényeges alapja, valamint az egyetemes szeretet.

## A soffór nélkül rohanó autó halálragázott egy ápolónót és két járókelőt elütött

Budapesten a Bajza utcán különös autókatasztrófa történt. Dr. Horváth Mihály magántisztviselő nem tudta elindítani autóját, mert az olaj befagyott. Horváth kiszállt az autóból, hogy megnézze, mi a baja. A gépkocsi hirtelen megugrott és elrohant gazdája mellől. A soffór nélkül száguldó autó elütötte Lovász Ferencné ápolónót, aki a helyszínen meghalt.

Az autó elütötte még Kubányi József ápolót és a Kairó kávéház falához szorította Fási Erzsébetet, aki szintén súlyos sérüléseket szenvedett. A vizsgálat megállapította, hogy a magántisztviselőnek nem volt hajtási igazolványa.

## Gyilkosság a cigánybanda miatt

Sárbogárdon karácsony első napján a vendéglőben mulatozott Selyei János községi irnok és húzatta a nótákat. Éjszaka megjelent a vendéglőben Kovács István községi rendőr és elakart vinni a cigányokat a lakására, ahol István napi vendégség volt. Az irnok nem engedte a cigányokat, összevesztettek és Kovács dühében az irnok felé tartva pisztolyát elsütötte. Az irnok a lövés pillanatában lehajolt és így a golyó nem találta el.

A szomszéd asztalnál csendesen szórakozó Simon Mátyás szakaszvezető homlokát furta át a golyó, azonnali halált okozva. A garázda rendőrt le tartóztatták.

## Mentőkrónika Karácsonykor

Debrecenben a karácsonyi ünnepek a mentő krónika szempontjából csendesen teltek el. Egy-két érdekesebb esemény történt csupán.

Nagy Kálmán Aczél utca 37. szám alatti tükrösiszolósegregre a Csap és Mester utca sarkán a földön fekvő talált egy rendőr, aki mikor megvizsgálta, az orrán hatalmas zúzott sérülést látott. Kihívta hozzá a mentőket, akik elsősegélyben részesítették. Ittas állapotban elesett és a kezében lévő tükrőtől szenvedte a sérülést.

Kovács Róza Tegez utca 52. alatti napszámosnő a Csap és a Vár utca sarkán összeesett és így találtak rá az emberek. A rendőrségre vitték, ahol megállapították, hogy ittas állapotban esett össze. Egy injekciótól kijózanodott, azután elbocsátották.

Sokkal súlyosabb ezeknél Karmai Sándor Klapka utca 16. alatti piaci árus esete. Őt is ittas állapotban találták, de olyan körülmények között, ami meglehetősen ritkán fordul elő. Karmai egy izben már luggal megmérgezte magát és azóta gyomorsipolyán keresztül táplálkozik. Ezen keresztül vett be most is nagymennyiségű alkoholt, mely annyira felszívódott szervezetébe, hogy mérgezést szenvedett. Beszámíthatatlan állapotában feltépte a gyomorsipolyát és súlyos állapotban találtak rá. Kiszállították a klinikára.

Jenes Miklós Egyletkert utca 28. sz. alatti pincér kerékpárral haladt az úton, amikor egy szembejövő fiakernek nekiment és leesett a gépről. Az összeütközés következtében az arcát összezúzta.

## Gróf Keglevich Uradalom

Nagyléta határban lévő birtokon vadászat lelövésre kiadódik: úgy, hogy a rendezési költséget az uradalom adja és minden puskás 1 nyulat kap. Résztvevők maximum 12-en lehetnek. A lelőtt nyul stb. az uradalomé.

Kellemesen szórakozhat

## Szilveszterkor Páll söröző földszinti és emeleti termeiben

Emeleti teremben Rácz Jancsi zenekarával, földszinti teremben Suha Balogh Jóska zenekarával muzsikálnak  
Asztalfoglalás 25-85. telefonszámon is

## A debreceni Mateosz betöről Budapesten elegánsan kiöltözködtek és Ungváron akartak mulatni Karácsonykor

A két bűnözőt Debrecenbe hozták — Beismerő vallomást tettek

A debreceni MATEOSZ betörőinek ügyében a rendőrség befejezte a nyomozást. Mint megírtuk, Cigány Kovács Imre és Illyés Ignác fosztották ki a hivatalt és vitték el azt a páncélszekert, melyben 4200 pengő volt. A betörőket Ungváron fogták el és Debrecenbe hozták őket.

Mint beszámoltunk róla, egy este alkulcsal behatoltak a MATEOSZ irodájába, melynek szekrényét felfestették és a kazettával észrevétlenül elmenekültek a betörők. A debreceni rendőrkapitányság bünyügyi osztályán a nyomozás során a gyanú Cigány Kovács Imrere és Illyés Ignácra terelődött, akikről megtudták, hogy egyik vendéglőben nagy mulatást csaptak és pengős borralvalókat dobáltak kabátjuk feladójának. Azután eltűntek Debrecenből.

A rendőrség gyanuja alaposnak bizonyult és a rádiótávírat útján sikerült is elfogni a tetteseket Ungváron az utcán. Amikor erről Debrecenbe értesítés érkezett, detektívek utaztak Ungvárra az ünnepek alatt és Debrecenbe

hozták a két betörőt, akiket itt kihallgattak és a helyszíni szemlét is lefolytatták.

A két betörő teljes beismerésben volt. Elmondották, hogy mint árufelrakók és kocsikísérők dolgoztak egy ideig a MATEOSZ-nál, így szereztek tudomást arról, hogy pénz van a hivatalban. Elhatározták, hogy megszerzik az összeget. Mikor ez sikerült felutaztak Budapestre, ahol elegánsan kiöltözködtek, selyeminget és más értékes holmit vásároltak, azután Ungvárra utaztak, ahol az ünnepeket „kellemesen” akarták eltölteni.

Ez azonban nem sikerült nekik, mert az utcán a leadott személyesírás alapján felismerték és elfogták őket. Ekkor az ellopott összegnek már csak a fele volt birtokukban, a többit elköltötték. Mint kiderült, mindketten többszörösen büntetett előéletűek, akik nem régen kerültek ki a börtönből. A rendőrségi kihallgatás után átadják őket az ügyészségnek a további eljárás lefolytatása végett.

## Megmérgezte magát és meghalt Csapody Sándor, kit gyilkossággal gyanúsítottak

A múlt év január elsején történt, hogy Csapody Sándor volt székesfehérvári hírlaptudósító nővérét: Csapody Erzsébet magánzónót holtan találtak székesfehérvári lakásán. Megindult a nyomozás s csakhamar kiderült, hogy gyilkosság történt: a 48 éves jómódú magánzónót egy Arany Gyula nevű székesfehérvári állás nélküli kereskedőseged gyilkolta meg. A rendőri nyomozás során később Arany Gyula súlyosan terhelő vallomást tett a meggyilkolt Csapody Erzsébet öccsére: Csapody Sándor székesfehérvári hírlaptudósítóra, akit a rendőrség napokkal később le is tartóztatott. A félkarú Csapody Sándor több hónapon keresztül gyilkosságra való felbujtás gyanuja miatt le tartóztatásban volt és később a székesfehérvári törvényszék vonta felelősségre Arany Gyulával együtt.

A törvényszék és a tábla felfüggesztette Csapody Sándort a gyilkosságra való felbujtás vádjá alól, míg a gyilkos Arany Gyula életfogytig tartó büntetését jóváhagyta.

Csapody Sándorra nézve az ítélet tehát jogerőssé vált. A félkarú fiatalember visszatért Székesfehérvárra s itt teljesen visszavonult életet élt feleségével és kis-

lánnyával, míg most néhány nappal ezelőtt váratlanul ismét hallott magáról.

Körülbelül tíz nappal ezelőtt Csapody Sándor az egyik esti személyvonattal Budapestről Székesfehérvárra utazott. Amikor kilépett a vonatból és a perron felé tartott, váratlanul összeesett. Esméletlenül találtak rá s a mentők beszállították a kórházba, ahol napokon át eszméletlenül fektet.

Amikor eszméletre térítették az orvosok, Csapody Sándor elmondta, hogy Dinnyés állomás körül járt a vonat, amikor a Budapestén vásárolt nagymennyiségű heresóval megmérgezte magát. A mérgeből mintegy 5 dekát vett be.

Az orvosok megállapították, hogy Csapody állapota rendkívül súlyos, mert idegrendszere is teljesen felbomlott. A mérgezésen kívül olyan idegállapotban került a kórházba, hogy ott valósággal örvongött. A belgyógyászati osztályon nem is lehetett hosszabb ideig tartani és a kórház igazgatósága az elmemegfigyelő osztályon helyezte el hosszabb ideig. Napokon át vívta itt élet-halálharcát a szerencsétlen sorsú Csapody Sándor, míg végül tegnap este hét órákor szörnyű kínok között meghalt.

**Frontharcosok szilveszter estélye vasárnap este 8 órákor kezdődik.**

## Szilveszterkor sem lehet emelni a vendéglői árakat

Az árellenőrzés országos kormánybiztosa a vendéglátó üzemek érdekszövetségével közölte, hogy 1939 december 31-én szilveszter éjszakán a kiszolgált itatok és ételek áránál a múltban szokásos áremeléseket ez évben nem engedélyezte és így csak a jelenleg érvényben levő árak alkalmazhatók.

## Karácsonyi rádióbeszédék

Az angol király karácsonyi rádióbeszéde a béke szeretetét hangsúlyozta és azt a meggyőződést hirdeti, hogy Anglia és szövetségesei a keresztény civilizáció ügyéért küzdenek, ami egyet jelent az igazságos békével. Dauladier francia miniszterelnök is rádióban szólt a világhoz és hangoztatta, hogy a háborút Franciaország biztonságáért folytatják. Hess birodalmi miniszter, Hitler helyettese, egy hadihajó fedélzetén mondta el karácsonyi beszédét, melyet a rádió közvetített. Kiemeli Németország katonai erejét és győzelmi akaratát és azzal végezte beszédét, hogy a német nemzet készen áll arra, hogy jelenét odaadja jövőjéért.

## A kereskedőtanuló tragédiája

Kifolyt a petróleum, elbocsájtották, felakasztotta magát

Vigh András 17 éves fiú tanuló volt az egyik bárándi fűszeres üzletben. Ünep előtt felforult egy ötvenliteres kannával, melyben petróleum volt. A petróleum szétfolyt a földön és ezért a gazdája a tanulót elbocsájtotta.

A fiú szülei Budapesten voltak az ünnepekn és az egyedül maradt gyermeknek annyira erőt vett a kétségbesés, hogy elbujdosott. Két napig a határban járkált az erdő-ségben, majd este hazatért, magára zárta a szoba ajtaját és felakasztotta magát a gerendára. Budapestről hazatérő szülei találták meg.

A debreceni ügyészség a temetősi engedélyt megadta.

## Mai idők

A karácsonyfa alatt sok játék. A mai időknek megfelelően, kis puskák, tüzelő tank, hadihajó. Jánoska unot-nan nézi és szemrehányóan szól szüleihez:

- Ilyen ócska dolgokat kapok!
- A szülők csodálkoznak kérdik:
- Hát mit szeretett volna?
- Valami újabbat! Legalább egy-két mágneses akná!

**Férfiúruha szövetek. Téli kabát anyagok olcsó árusítása HEGYINÉL**  
Arany János utca 24. utcai lakás.

**HIRDETMÉNY.** Debreceni Helyi Vasút RT. Ertesítjük a t. utazóközönséget, hogy a 103. sz. járat szombati napokon nem Berettyóújfalura, Derecske, Hajdúszovát, Debrecen között, hanem Berettyóújfalura, Derecske, Mikepércs, Debrecen közötti útvonalon közlekedik. Ez a járat a szombati napokon nem 7.50 perckor indul, ahogy az a menetrendben fel van tüntetve, hanem 12.15 órákor. Szombati napokon tehát a 103. sz. járat Hajdúszovát községet nem érinti. — Debrecen, 1939 december 23. Az üzemeltetőség.

**URIDIVAT CIKKEK**

**Kellernél**

# HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda:  
**Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám**  
 Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás),  
 éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta  
 2.— pengő, negyedévenként 9.— pengő,  
 félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő.  
 Egyes szám ára hétköznap 12 fillér, vasár-  
 nap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, dec.  
 23—30-ig: „Kigyó”, Piac ucca 31.,  
 telefon: 30-95. — „Magyar Korona”,  
 Kálvin-tér 15., telefon: 16-06. —  
 „Csillag”, Árpád-tér 1. telefon 29-32.  
 „Sas”, Hatvan ucca 70., telefon:  
 11-39. szám. — „Szent Háromság”,  
 Homokkert, Szabó Kálmán ucca 14.,  
 telefon: 17-09. szám.

MENTŐK TELEFONSZÁMA: 04.  
 RENDŐRSÉGI TELEFON: 20-45.

*Olcsó lapos lecből szép mély  
 híreket csak a  
 Heterozóbolban*  
 Piac u. 89. Csapó u. 18.  
 Értékes újságok véletlenül  
 nem megvásárolhatók.

## Emlékezzünk

1915 december 27.

E napon kezdődtek a Dnyeszter és Pruth közötti szakaszon a toporontz-rarancei harcok, a XI. hadtestünk körletében. Ezen hadtest 30 zászlóaljára az orosz XI. és XII. hadtest 64 zászlóalja támadott, 220 löveggel, szemben a mi 90 lövegünkkel. Az itteni, aránylag igen gyenge tüzérégység mesteri felállításának köszönhető elsősorban, hogy a három hétig tartó óriási tömeg-támadásokkal szemben védeni tudtuk állásainkat.

## Kint hál az idő!

Az éles hideg északi szél végig süvöltött szerdán reggel a városban mintegy felül annak, hogy jön az igazi tél. Egész nap tartott a szél tombolása és a metsző hideg hasogatta az emberek arcát. Átjárta a szél a kabátokat, besüvöltöztet az ajtókon, ablakokon. Sok szenvedést hozott ez a hideg szél azokra, akik nincsenek felvértezve ellene.  
 Olyan idő ez, hogy a jó gazda még a kutyáját sem veri ki a védelmet nyújtó fedél alól. Este 11 fok volt a hideg, volt már sokkal hidegebb is, de a szele gonosz és az teszi tűrhetetlenné. A lehelés egyre tart és olyan idő készül, amilyenre ráillik az öreg gazdák mondása: Kint hál az idő!

— **Horthy Miklós kormányzó** István fiával együtt karácsony első napján megjelent a Kálvin téri templomban, ahol meghallgatta Ravasz püspök beszédét. A püspök megemlékezett az inségek nagy seregéről, majd könyörgő imát mondott a magyar nemzetért, a kormányzóért és azokért, akik tiszta karddal és hű szívvél védelmeznek minket.

— **Lossonezy István főispán** hazatért tiszaderzsi birtokáról, ahol a karácsonyi ünnepek tölthette és a tegnapi napon ismét átvette hivatalát.

— **A pápa nagy összegű adományt** juttatott el a finn katolikusokhoz. A pénzt már megkapták a finnek.

— **Gróf Teleki Pál** kitüntetésre. Gróf Teleki Pál miniszterelnök levelet kapott a hallei természettudományi akadémia elnökétől, melyben közölte, hogy az akadémia legutolsó ülésén tagjává választotta őt a földrajz és néprajz terén kifejtett kiváló munkássága elismerésül.

— **Szilveszter-est a Koronában** reggel hatóráig. Leckedij 1.50 P. szülők nem fizetnek. Új tanfolyam nyolcadikán kezdődik.

## Családi értesítés:

**Liener Kató**  
 Debrecen  
**Weisz Ödön**  
 Nyíregyháza  
 jegyesek.

— **István és János napja.** Névnapijuk alkalmából sokan keresték fel jókívánásaikkal Rásó István alispánt, dr. Vásáry István nyug. polgármestert, id. Balogh István, Gyarmathy István, Öry István földbirtokosokat, Rásó János ref. egyházi gazdasági gondnokot, dr. Sőregi János múzeumi igazgatót és a többi Istvánokat és Jánosokat.

— **A debreceni választópolgárok** névjegyeke megnézhető a közjegyzőknél, Debrecen sz. kir. város központi választmánya esütörtökön délután öt órai kezdettel ülést tart, melyen bemutatásra kerül a véglegesen összeállított választói névjegyzék. A központi választmány január első napjaiban megküldi a debreceni választók névjegyzékét az összes debreceni kir. közjegyzőknek, ahol azt bárki megnézheti.

— **Az első ausztráliai csapatok** megérkeztek Angliába. Az Angliába érkező vízirepülőgép-osztag tisztjeit és legénységét ünnepélyesen fogadták.

**Jó és olcsó**  
 a Darmor. Beváltja, amitígér.  
 Nincs vele bajlódás, teafőzés,  
 rossz íz. — Jóízű hashajtó a  
**DARMOR**  
 Már 14 fillért is gyógyszertárban.

— **Stefánszky Gyula** üveges üvegesítő és tükröröntő műhelyét Arany János u. 1 alá helyezte.

— **Felhívja a városi adóhivatal** az egyszerű beruházási hozzájárulás fizetésére kötelezettek figyelmét, hogy az 1938:XX. t.-c. alapján követett beruházási hozzájárulás hatodik részlete 1940 január hó 1-én esedékes és az 1500—1938. P. M. rendelet 50. §. 1. bekezdése alapján ezen időpontig fizetendő. Értesíti a városi adóhivatal az érdekelteket, hogy befizetéseiket hétköznapokon a hivatalos pénztári órák alatt délelőtt 8—12 óráig már mostan teljesíthetik, hogy az utolsó fizetési napon várható torlódást elkerülhessék. A befizetés számfeljéle a városi adóhivatal I. emelet 8. sz. szobájában történik. A befizetést elmulasztók ellen a végrehajtási eljárás 1940 január 2. után megindul.

— **Cserépkályhák** a legjobb és legjobban kivitelben Tóth utóda ifj. Székely Szűcs Sándor kályhámesternél vásárolhat. A Tiszántúli legnagyobb cserépkályha raktára. Átrakásokat, javításokat helyben és vidéken vállal. Költségvetéssel díjmentesen szolgál. Mielőtt kályhát vásárol, tekintse meg raktáramat, vételkényszer nélkül, Debrecen, Károly Ferenc József út 8. Telefon: 26-70.

— **Az Ipartestület elnöksége** őszinte fájdalommal közli tagjaival, hogy a testület kiváló tisztviselője G. Szabó Ilonka hirtelen elhalálozott. Temetése hé 28-án esütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemetelőben. A tagok felkértek, hogy a végtisztességtelen minél nagyobb számban jelenjenek meg. Elnökség.

## Hasznos karácsonyi ajándékok kaphatók

**SESZTINA LAJOS**

vasnagykereskedésében

DEBRECEN, FERENC JÓZSEF-ÚT 23.

— **A pápa az aransarkantyú** renddel üntette ki az olasz külügyminisztert, Cianó grófot, aki sok szolgálatot tett a béke és az olasz állam, meg az egyház jövőszonyának kiépítése körül.

— **Az Iparoskőr elnöksége** értesíti az iparos társadalmat, hogy ez évben is megrendezi nagy műsoros szilveszter-estjét az Ipartestület Simonffy u. 1-c. II. em. alatti dísztermében és az Iparoskőr összes helyiségében. Minden iparostársunkat és k. családját az őszszertartás szeretetében várunk. Hev biztosítás céljából kérjük iparostársainkat részvételi szándékukat a Kör eljárójánál bejelenteni bármely estei órában.

— **Frontarcosok figyelmébe!** Ma, esütörtökön este 7 órai kezdettel otthonhelyiségünkben, rendez havi tagértekezletet tartunk. Bajtársaink minél nagyobb számban való megjelenését kéri az Elnökség.

## Legújabb hírek

rádió hallhatók!

Nagy választék

## Gulyás szaküzletében

bemutató, csere, részlet

PIAC-U. 59.

Telefon 22—19.

— **A vakok karácsonya.** Bensőséges és szép ünnepséggel ünnepelték meg a Vakokat Gyámoltó Országos Egyesület „Szabados Ferenc” alapítványi birtokán élő vakok a karácsony szent estjét. A karácsonyfa alatt összegyűlve a vallásos áhitattal elhangzott, imádságok és éneklés után kiosztásra kerültek az ajándékok. A bőséges és szép ajándékok átvétele után Kovács Erzsébet gyámolt — sorstársai nevében — szép beszédet intézett a gazdaság intézőjéhez, majd egyik vak gyámolt ott élő kisleánya karácsonyi verseket adott elő. Az egyesület vezetősége ezután mond hálás köszönetet azért a támogatásért, mellyel Debrecen városa, az egyházak és a MANSZ segítségével voltak abban, hogy gyámoltjai részére — a szükségnek megfelelő mennyiségű — téli melegruhát tudott juttatni.

— **Amerika Leningrádban** 30 millió dollár értékű szőrmét vásárolt az idén. Ezzel felvásárolta mindazt a szőrmét, melyet máskor az angolok és franciák vettek meg.

— **Karácsonyfaünnepélyek az Árpád-téren.** Az Árpád-téri ref. egyházrész vezetősége a Nőegylet segítségével szépen sikerült karácsonyfaünnepélyeket rendezett. December 21-én volt a gyermekek karácsonyi ünnepélye. Közös éneklés után dr. Hegyaljai Kiss Géza lelkipásztor tartott írásmagyarozatot Krisztus születéséről. Karácsonyi verseket adtak elő Takács Erzsébet köszönő szavai után Bagdi Sándor, Tatár Erzsébet, Bozsányi Piroška, Batiz Jenő, Nábrádi István, Azari Zina, Azari Mária, Nagy Klára a Csendes éj kezdetű éneket énekelte. Szavalt még: Cséke Ella. Ezután minden gyermek kávé és süteményt kapott. A Nőegylet 75 ajándékesomagot osztott ki a gyermekek között. — December 22-én dr. Hegyaljai Kiss Géza beszélt a karácsonyi evangélium alapján az egyházrész nagyszámmal összegyűlt szegényeinek. Egy asszony köszönő szavai után és gyülekezeti ének után kiosztották a szeretetsomagokat. 130 szegény részesült karácsonyi ajándékokban.

— **Roosevelt nem akar** elnök lenni. Newyorki jelentés szerint Roosevelt elnök elhatározta, hogy nem jelölteti magát harmadszor is elnöknek. Valószínű, hogy Hull fogják elnöknek megválasztani. Alelnök lesz La Guardia.

— **Fellázadt az egyik** angol börtönben 690 ir terrorista. A börtönök nem bírták megfékezni a lázadókat, akiket végül is öt órai küzdelem után a tüzöltök szereltek le hatalmas vízsugarakkal.

— **Lezuhant a szekérről** a monostorpályi úton Molnár Sándor dohánykertész, aki dohányt szállított. Esméletlenül állapotban, be-tört koponyával találtak meg az országúton. Molnár a kórházban azt mondotta, hogy öt megtámadták és lelőtték a szekérről. A vizsgálat megindult az ügyben.

— **Newyork város díszpolgárává** választotta báró Kruchina Károly ny. államtitkárt, az amerikai világiállítás magyar miniszteri biztosát. La Guardia polgármester arany érmet is adott át a magyar miniszteri biztosnak.

— **A budapesti vendéglősök és** kávécsok Szilveszterkor emelni akarták az árakat és kérelemmel fordultak az árkormánybiztoshoz, hogy néhány százalékos emelést engedélyezzen. A kérést elutasította az árkormánybiztos, hangsúlyozva, hogy még a mulatóhelyeken sem lehet engedélyezni nagyobb árakat.

— **A debreceni vendéglős szakirányú** tanonciskola felügyelőbizottsága pályázatot hirdet egy szakácsművészeti szakelődői tisztségre. Pályázhatnak hivatásos szakácsmesterek. Fizetése heti egy óra után havi 6 pengő. Pályázati kérvényeket 1940 január hó 5-ig kell benyújtani az iskola igazgatóságához. (Ferenc József út 36.)

— **Schaff Margit** tánciskolájában (Szárnyaskerék) új év első napján 5—8 óráig ósztánc. 2-án táncanfolyam kezdődik.

## IRÓGÉPEK JAVÍTÁSA HURAY, Iparkamara

— **Belgiumban** 30.000 bányász beszüntette a munkát és nem hajlandók a napi hét és fél óra helyett nyolc órát dolgozni. A bányászkongresszus december 29-én tartja ülését és ekkor döntenek a további magatartás felől.

— **Gazdálkodóifjak** ösztánca a Koronában, új év első napján, hétfőn délután 5—8 óráig.

— **Párisi jelentés szerint** az angol és francia veszteség halottakban a háború eltelt hónapjai alatt összesen 4000 fő. Az angol szárazföldi haderőnél csak három ember a veszteség, ők sem csatában, hanem egy szerencsétlenség következtében szertették életüket.

— **Egy hatalmas olasz repülőgép,** mely Délamerikából indult el, óriási viharba került és leszállást kísérelt meg Francia-Markókban. A leszállás nem sikerült, mert a gép a földhöz ütődött és felrobbant. Hét utas meghalt.

— **A déltiroli 40.000 német** áttelepítése a birodalomba január elsőjével megkezdődik és az áttelepítést intéző hivatalok már megkezdtek munkájukat.

— **Franciaország megkészezezi** amerikai rendeléseit és újabb 4000 hadi repülőgépet rendelt. Az angolok is sok új rendelést adtak Amerikának.

— **Egy romániai kőolajfinomítóban** tűz támadt karácsonykor és leégett a telefonközpont. A tüzet rövidzárlat okozta.

— **A pénzügyminiszter** rendelete értelmében öt millió kétféle vernek s hoznak forgaomba.

— **Megtámadták az utcán.** Csordás István Hollós utca 1. alatti táviratmunkás karácsonykor éjjel után bázafelé tartva két ismeretlen férfivel találkozott, akik rátámadtak és mellén megszurkáltak. A mentők részesítették el-sőségiükben.

## Gyászrovat

Gáborjáni Szabó Ilona az Ipartestület könyvelője elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető 2. B. ravatalozójából a református egyház szertartása szerint. Lakás: Kandia uca 7. — Temetését: Fehértől vállalata végzi.

Bakó Sándorné Gyökös Eszter, életének 44-ik évében rövid betegség után elhunyt. Halálát bánatos férje, gyermekei és rokonai gyászolják. Temetése csütörtökön délután félhárom órakor lesz a Köztemető díszterméből. Lakás: Pacsirta uca 28. Dankó temetkezés rendezésében.

Fótvös Sándor földműves 36 éves, raf. temetése csütörtökön délelőtt 11 órakor lesz a Köztemető 4-es teremből. Pusztai temetkezési intézet.

Három finn nő hősi halála. Mannerheim tábornok jelentést adott ki három finn nő hősi haláláról. A három finn asszony a finn női védelmi szolgálat tagja volt és szolgálatuk közben vesztették életüket, amikor az északi fronton veszélyes örhelyüket elhagyták.

Bartalls tánciskolájában január hó harmadikán táncanfolyam kezdődik — Szépen táncolni Bartallistól tanul.

## ÉKSZEREK, ÓRAK

Frisch József ékszerész  
Szent Anna u. 5.

Ékszerjavítások, alakítások  
meglepetően olcsón

Agyvérzésre hajlamos idősebb embereknek, akiknél igen fontos, hogy erőlködés nélkül mindennap könnyű bél ürülésük legyen, a természetes Ferenc József keserűviz — reggel éhgyomorral egy kis pohárral bevéve — a lehető leg jobb szolgálatot teszi. Kérdezze meg orvosát!

A KIE ma este 8 órakor tartja választmányi ülését a Pia cutca 36. sz. alatti otthonában.

István és János-napja a Homokkertben. Az általános István és János-napokból a Homokkertben élő István és Jánosok is kivették részüket. Számosan keresték fel Tóth István kereskedő, egy házrészi tanácsost, Madarász János presbitert, Bajdor János ny. főjegyzőt, Szekeria János ny. MÁV segéd tisztet s a többi István és Jánosokat is.

A KIE-szilveszter vasárnap este 9 órakor kezdődik a Világítási Vállalat önképzőkori helyiségében (Piac u. 36.) Teajegy ára 60 fillér. Jegyek elővétele a KIE-ben.

Amerikában több mint hatszáz ember esett áldozatul a karácsonyi ünnepekkel felszaporodott közlekedési baleseteknek.

Az Ipartestület fodrász és kozmetikus szakosztálya tárgyalta a Kereskedelmi és Iparkamara átiratát, amely szerint a szakosztálynak jelölni kellett a legkisebb munkabérmegállapító bizottságba rendes és póttagot. A legújabb rendelet értelmében az alkalmazottak legkisebb fizetésének megállapítására egy bizottság lesz kinevezve az egész ország területére. A bizottság Budapestten fog ülésezni. A vidéki érdekeltség úgy a munkaadók, mint a munkavállalók részére 3 rendes és 3 hőtájsági helyet kapott. Debrecen egy-egy hellyel lesz képviselve a bizottságban úgy a munkaadók, mint a munkavállalók részéről. A szakosztály titkos szavazás útján rendes tagul Polgár Lajos, póttagul Glätz Károly fodrászmestereket jelölte. A munkavállalókat ebben az ügyben a napokban értekezletre hívta össze a fodrászszakosztály elnöksége és titkos szavazással rendes tagul Sóvágó Pál, póttagul pedig Ekes Lajos fodrászsegédeket jelölte a segédi kar. Nagy Gábor szakosztályi elnök felhívta a figyelmét a munkavállalók által jelölteknek arra, hogy tartsák mindenkor szem előtt a közös érdekeket és igyekezzenek tisztességüknek mindig a legnagyobb lelkiismeretességgel megfelelni. Sóvágó Pál és Ekes Lajos felszólalása után, melyben ígéretet tettek arra, hogy tisztességüket a legpontosabban és lelkiismeretesen fogják ellátni; Nagy Gábor elnök az értekezletet berekesztette.

## Megnyilt a Páll söröző emeleti terme

Karácsony első napján nyílt meg a Páll söröző emeleti terme, mely kellemes miliőben nagyszámú vendégsereg befogadására alkalmas. Mindjárt az első napon megtelt az új helyiség, mely az első emeleti étterem Debrecenben. A régi békeidőkben volt Debrecenben emeleten kávéház, a Piac utcán, de sörözőt, illetve éttermet még nem létesítettek emeleten Debrecenben. A kísérlet bevált. A közönség szívesen fogadta az újítást.

A Páll söröző emeleti helyiségének átalakítását az ünnepek előtt fejezte be Asztalos András építőmester ügyes tervezéssel és kivitelezéssel. A terem díszítése és még kellemesebb tétele még néhány napot igénybe vesz. Az bizonyos, hogy az új emeleti helyiség a közönség kedvelt találkozóhelye lesz, illetve máris az. Ezt bizonyította a két ünnepnap nagy forgalma is. Kétünő varázserő Rácz Jancsi népszerű cigányprimás és zenekarának muzsikája. Az új helyiségben ugyanis estéről estére Rácz Jancsi muzsikál.

Páll Sándor a söröző agilis tulajdonosa az átalakítással és berendezéssel a helyi iparnak nem lebecsülendő munkaalkalmakat teremtett. Ez a helyi ipar pártolásának szempontjából dicséretre érdemes. De ugyanakkor szóval kell tenni, hogy a „borlap” már Budapestten készült. A helyi ipar pártolását az egész vonalon érvényesíteni kell, ezt nem szűnünk meg hangzotatni minden alkalommal...

## Szerkesztői üzenetek

M. I. Az adóösszeíróveket a napokban összeszedik. Panaszát illetékes helyre juttattuk.

## SPORT

Kispest 3:1 arányban vereséget szenvedett a Wiener SC-től, mely a bécsi bajnoki táblázat első helyét foglalja el. Síralmas játékkal, megérdemelten kapott ki a Kispest, melynek csatársora és védelme formán kívül játszott. A magyar csapat egyetlen gólját Nemes lötte. A jövő vasárnap Bécsben találkozik a két csapat.

Újpest félkört ért csak el. Első nap a BSK-tól Belgrádban 5:3 arányban megérdemelt vereséget szenvedtek a lila-fehérek, míg másnap a Jedinstvo együttesét 3:0 arányban sikerült legyőzniük. Szeged egy döntetlent, egy győzelmet és egy vereséget könyvelhet el turamérlegén. Borovóban a Bata SK-tól 3:1-re kikaptak a szegedi labdarugók. Zimonyban a Zemun SK-val 2:2 eredménnyel végeztek, míg a revánsmérkőzésen 3:1 arányban megverték a Bata SK-t.

A legszebb túraeredményt a Ferencváros érte el, amely szerepelhet gyengén a bajnokságban, de mégis egyetlen magyar csapatunk, amelynek van szíve és külföldön becsülettel megállja a helyét. Eppen ezért kívánjuk, hogy a KK-mérkőzésekre legalább a második helyre feljőjenek a zöld-fehérek, mert szép szereplést elsősorban tőlük várhat nemzetközi mérkőzéseket a magyar sport. A Ferencváros Jugoszláviában túrázott és az újvidéki Vojvodinat 8:2

arányban, míg a Jugoszláviát 8:0 arányban verték meg. Első nap Sárosi dr 5, második nap Kiszely 4 gólt rugott.

A sportélet téli pikáns szencselője az hogy Fábán József lemondott miniszteri biztoshelyettesi és NB ügyvezetői tisztségéről, másodkapitányi tisztségét pedig a miniszteri biztos rendelkezésére bocsátotta. A lemondás az MLSZ négyes bizottsága elé kerül s sportkörökben biznak abban, hogy elvárhatóak lesznek azok az akadályok, amelyek elhárítása nélkül Fábán József a maga részéről nem látja biztosítottak a sportszerű munka lehetőségét. Remélhetőleg az akadályok elháríthatóknak bizonyulnak és sikerül Fábán Józsefet, ezt a kiváló sportembert, elhatározása megmásvására bírni.

A magyar vízpolócsapat az olasz válogatottnal mérkőzött az ünnep két napján. Első nap válogatottunk 3:1 arányban biztosan verte az olasz csapatot. Másnap az utánpótlás csapata állt ki a magyaroknál és izgalmas mérkőzésen 4:4 arányban végzett a kitűnő olasz válogatottnal.

## Közgazdaság

### TERMÉNYTÖZSDE

Búza tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaki, fejemegyei, dunántúli és kisalföldi 77 kg-os 19.95, 78 kg-os 20.45, 79 kg-os 20.75, 80 kg-os 20.95, rozs pest vidéki 15.10—15.35, rozs más 15.30—15.55, takarmányrépa Ia 65—66 kg-os 17.60—17.85, középmínőségű 17.10—17.35, sörárpa kiváló 21.75—22.25 prima 20.75—21.25, sörárpa 19.60—20.00, zab elsőrendű 19.65—19.80, középmínőségű 19.55—19.65, tengeri 19.65—19.85 P.

### FERENCVÁROSI SERTÉSVÁSÁR

A szerdai napon megtartott ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 9740 darab sertést, ebből süldő 66 darab. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1760 darab s 66 süldő volt. — Az irányzat kellemes. Árak: uradalmi zsír-sertés páronként 210 kilón felül 113—115 fillér, szedett sertés I. 94—100 fillér kivételesen 101—102 fillér, III. 72—82 fillér, exportzsír márkázott 172 fillér különként.

### DEBRECENI TERMÉNY- ÉS TAKARMÁNYPIACI ÁRAK

Lucerna mázsája 10.—10.10, széna 8.50—9.50, rozsszalma 2.80 P, cukorrépa 3.30—3.40 P, takarmányrépa 2.30 pengő mázsánként.

Debreceni sertésvásár: A vásárra felhajtottak kövér sertésből 365 darabot, eladtak 334 darabot. Sovány sertésből 569, eladás 188.

Árak: hizlalóbeli nehéz 98—101, hizlalóbeli közép 98—101, szedett nehéz 94—98, szedett közép 85—94, szedett könnyű 82—85, szedett silány 74—82, nehéz öreg 98—101, szedett nehéz öreg 94—98, szedett öreg 90—94, angol süldő 75—85, sovány koca 75—80. Választott malacok párja 10—16 pengő. Kövér piacon irányzat élénk, sovány piacon lanyha.

Debreceni lóvásárra felhajtottak 52 lovat, eladtak 28 lovat. Jó vágó ló 55—100, sovány ígás 80—175, közepes vágómarha 38—48, silány 26—38. Borjú 52—70. Növendék 44—55, tinó, ökr 54—65.

A debreceni szarvasmarhavasárra felhajtottak 135 darabot, eladtak 99 darabot. Jó vágómarha 48—58, közepes vágómarha 38—48, silány 26—38. Borjú 52—70. Növendék 44—55, tinó, ökr 54—65.

## HIRDETMENY. 58721—1939 VI. sz.

Debrecen sz. kir. város polgármestere. Értesítem a város érdekelteit a közösség, hogy a m. kir. kereskedelem és közlekedésügyi miniszter úr 1940 évi január hó elsejével hatályba lépő 92000—1939 X. sz. körrendeletével a közúti és vízi benzinüzemű gépjárművek hajtására szolgáló benzina szesz keverék (motalkó), fogyasztásának szabályozásáról szóló 8230—1939 M. E. számú rendelet végrehajtását újabban szabályozta. A körrendelet értelmében közúti, vagy vízi benzinüzemű hajtására szolgáló benzin szesz keveréket (motalkó) csak jegy, vagy utalvány ellenében szabad kiszolgáltatni, illetőleg vásárolni. Ez a rendelet nem vonatkozik a mezőgazdaságban és iparban foglalkoztatott benzinüzemű gépekre, az iparban és mezőgazdaságban, háztartásban felhasználható motalkóra. Olyan célokra a motalkó felhasználásának engedélyezése az iparügyi miniszter úr hatáskörébe tartozik. A honvédség rendelkezésére álló gépjárművek a honvédelmi miniszter által kiadott elismervény ellenében vehetők fel motalkó. Tiszta benzint gépjárművek részére kiszolgáltatni illetőleg járművek hajtására felhasználni tilos. A magánhasználatú személygépjárművek (személygépkocsik) és motorkerékpárok tulajdonosai, (üzembentartói) részére havonként az alábbi motalkó mennyiség szolgáltatható ki.

Személygépjárművek: Hengerűrtartalom (liter) 0—1, kiszolgáltatható motalkó 40 liter, 1001—2000 hengerűrtartalom 70 liter, 2001 hengerűrtartalom 90 liter.

Motorkerékpárok: Hengerűrtartalom (köbcm) 0—250, a kiszolgáltatható motalkó 10 liter, 251—500 hengerűrtartalom 20 liter, 501 hengerűrtartalom 40 liter.

A segédmotorral felszerelt és forgalmi rendszámmal el nem látott kerékpár tulajdonosai (üzemben tartói) részére havonként 10 liter motalkó szolgáltatható ki.

A tehergépjárműveknek és vontatóknak tulajdonosai (üzembentartói) részére havonként az alábbi motalkó mennyiség szolgáltatható ki: Önsúly (kg) 100—1 ezer, kiszolgáltatható motalkó 240 liter, 1001—2 ezer kg. 300 liter, 2001—3 ezer kg. 400 liter, 3001—pedig 560 liter.

1. A rendszeres járatok lebonyolítására szolgáló közhasználatú társas gépjárművek (autobuszok) részére havonként a gépjármű önsúlyának megfelelően a tehergépjárművekre megállapított motalkó mennyiség kétszerese szolgáltatható ki.

2. A nem rendszeres járatok lebonyolítására szolgáló társas gépjárművek (autobuszok), valamint a magánhasználatú társasgépjárművek részére havonként a gépjármű önsúlyának megfelelően a tehergépjárművekre megállapított motalkó mennyiség szolgáltatható ki.

A közterületről fuvarozó géperejű bérkocsik, autótaxik, valamint a telephelyről fuvarozó géperejű bérkocsik, (bérautók) részére havonként az alábbi motalkó mennyiség szolgáltatható ki: hengerűrtartalom 01 (liter), kiszolgáltatható motalkó 160 liter, 1001—2000 280 liter, 2 ezer 360 liter.

(Folytatása következik.)

## HIRDETMENY. — 2604—1939 szám.

Debreceni statusquo ante izraelita anyai hitközség. A debreceni statusquo ante izraelita anyahitközség 1939 december hó 25. napján megtartott közgyűlése a 40. osztályba sorozott hitközségi tagok adóteletét az 1940-ik költségvetési évről megállapította és az adóteleteket feltüntető betűrendes adóajstromokat az alapszabályok 44. paragrafusának rendelkezése értelmében a hitközség irodájában nyolc napra közzemlére kitette. A lajstromokban minden hitközségi tag 1939 december 28-tól, 1940 január 6-ig bezárólag a hivatalos órák alatt betekinthet. Minthogy a múlt esztendőre megállapított adókules, valamint az iskolaadó és pászkandó mértéke az 1940. költségvetési évben is változatlan marad, az osztályoknak közgyűlései rögzítése folytán felszólamlással csak azok a hitközségi tagok élhetnek, akik folyó év szeptember 30-ig az adókvető bizottságnál magukra nézve a rögzítés hatályon kívül helyezését kérték, vagy akiknek adóössztályát az adókvető bizottság a pénzügyi előjárónak kelendő időben bejelentett felszólamlása folytán emelte. Felszólamlási jog illeti magukat az adókvető is, akik az alkalommal elsősorban adóztatnak meg. A m. évi adóössztályban meghagyott és fen-

Megrendülten tudatjuk, hogy a legjobb férj, apa, testvér és gyermek,

## dr GÖNDÖR LAJOS

újjelértői orvos 50 éves korában, boldog házasságának 20. évében hosszu szenvedés után a hó 26-án elhunyt.

Gyászolja:

Felesége: dr. Göndör Lajosné, született Lichtmann Gizella.  
Apja: Goldklang Mór.  
Gyermekei: dr. Kádár Tiborné, Göndör Kató, Göndör Ferike  
Testvérei: dr. Göndör Arnold és felesége sz. Fülöp Laura,  
Goldklang Bertá és férje, Waldmann Jenő.

Azonkívül

Veje: dr. Kádár Tibor és a kiterjedt rokonság.

tek szerint felszámolásra jogosult hitközségi tagok a közszemlére rendelt 8 nap alatt, a felemelt adóosztállyal terhelt és újonnan besorozott hitközségi tagok pedig az írásbeli közlés napjától számított nyolc nap alatt nyújthatják be felszámolásaikat az adófelszámolási bizottsághoz. A felszámolások a hitközség hivatalos helyiségében (József kir. herceg ucca 26. szám alatt) adandók be. Az elkészen benyújtott felszámolások érdemleges tárgyalás nélkül visszautasíthatnak. Közhírré teszük egyidejűleg, hogy a képviselő-

tület közgyűlése az 1940 költségvetési évre vonatkozóan minden adózó hitközségi tagra a kultuszadóját után számítható és kultuszadójával együtt fizetendő ötvenszázalékos jótékonyági pótdadót vetett ki és kimondta határozatilag azt is, hogy a pénzbeszedőket illető négy százalékos inkassó jutalékot mindazon hitközségi tagokra áthárítja, akik adófizetési kötelezettségüknek az alapszabályok 47 paragrafusában előírt időben vagy legrosszabb esetben is a 12 hónap alatt egyenlő havi részletekben eleget nem tesznek. Az elnökség.

## APRÓHIRDETÉSEK

### Levelézés

Mária! Vártam. Termu-  
nust kér SSS. 1652

### Alkalmazást nyer férfi

Középkorú házaspárt fel-  
fogadok házmesternek s  
mindenes bejárónéknak.  
Simonffy ucca 43. 91

Egy nappali portafüű a  
„Frohner“ szállodában  
felvétetik. 129

Tehénest keresek, na-  
gyobb fiával azonnalra.  
Cím a kiadóban. 1830 vv

Házmester, lehetőleg  
nyugdíjas, január elsejé-  
től felvétetik, Bethlen u.  
58. szám. 128

Fiatal jó munkás fod-  
rászegédet állandóra fel-  
veszek, Kállay fodrász  
Rothermere u. 3. 117

Asztalostanulók felvétel-  
nek Bálint Sándor mű-  
bútor asztalosnál, Piac  
85. sz. 118

Házmester felvétetik,  
— január hó 1-ére Péterfia  
u. 14. sz. 103

Jómunkás fodrászseg-  
éd azonnal felvétetik,  
ifj. Kovácsnál, Cegléd u.  
11. szám. 74

### Alkalmazást nyer nő

Gyakorlott kiszolgálónő  
felveszek, Schön kesz-  
tyűs. 95

Háztartásban gyermek-  
nevelésben jártas intel-  
ligensebb egyén azonnali  
alkalmazást nyert, puszt-  
lára, 2 tagú családhoz  
Jelentkezni: Debrecen  
Lehel ucca 11. 79

Ónálló nagykorút, ápoló  
női tanfolyammal bíró,  
bentlakónak felveszek  
Kulesár katonai cikkeket  
üzlete. 78

Kifutóleány 16 éven alul  
ki biciklizni tud, felvéteti-  
tik, Vass zsáküzlet, Piac  
ucca 6. 115

### Alkalmazást keres nő

Jól főző szakácsnő ajánl  
kozik vendéglőbe is, Si-  
monffy ucca 43. szám.  
Ráczné. 92

### Háztartási alkalmazott

Bentlakó cselédeány fel-  
vétetik, Telesi ucca 8. sz.  
Jelentkezni 3-5-ig. 98

Takarítónőt egész napra  
felvesz a Gazdák Sütő-  
déje, Bőszörményi út 15.  
alatt. 20

Bejárónő délelőtti órák-  
ra felvétetik, Timár u.  
46. sz. Juhász. 82

Rendszerető megbízha-  
tó mindenes bejárónőnt  
azonnal felveszek. Külső  
vásár-tér 1. sz. 123

Jól főző mindeneset kere-  
sek, csak hosszú bizo-  
nyítvánnyal rendelkező  
jelentkezzen. Jelentkezés  
délután 2-3, vagy fél 7  
óra után. Arany János  
ucca 18. szám, második  
lakás. 119 vv.

Bentlakó mindenesiány,  
vagy asszony, azonnal  
vagy elsejére felvétetik  
Kút ucca 36. szám, fű-  
szerüzlet. 125

Ügyes szakácsnő azon-  
nalra felvétetik, Kossuth  
ucca 22., étkezde. 127

Ónállóan főző mindenes  
hosszú bizonyítvánnyal  
azonnal felvétetik, Pé-  
terfia 31. 76

Bejárónőt keresek Szent  
Anna ucca 20. szám,  
keresztépület. 73

Bejárónő, mindenes azon-  
nal, vagy elsejére felvé-  
tetik, József kir. herceg,  
ucca 34. szám. 75

### Ajánlat

Nagy Szilveszter-est a  
„Hullaház“ összes ter-  
meiben. Asztalfoglalás  
előre, telefon: 11-93. 89

Koresolyák 2.50-től, „Uj-  
lanykörte csere“ 70 fillér,  
Rádiók, gramofonok, s  
gramofonlemez, dísz-  
tárgyak. Vagyonmentő  
Hunyadi u 22 704 12 29

Karácsonyra ékszer, s  
órát legolcsóbban Vá-  
gner és Vágner, Bado-  
gos ucca 4. Szakszerű  
készítés és javítás, —  
Aranybevéltés. 1797 1. 19.

Karácsonyi képerete-  
zését. Gajdos aranyozó s  
képeretezőnél készíti-  
tése. Ferenc József út  
63. udvarban. 838 12. 31

Karácsonyra óra ékszer  
készítés, javítás a leg-  
olcsóbban, Pollák ékszer-  
rész, Hatvan ucca 2. sz.  
alatt. 1528 1. 17

Karácsonyi ajándékul  
szébbnél-szebb len s da-  
maszt asztalgarnitúrák  
olesó áron kaphatók,  
Kertész Sándornál Dé-  
genfeld-tér 3. 839 12. 31

„Likálit“ faszénkocka a  
napokban megérkezik.  
Megrendeléseket felve-  
szek, Grünfeld, Hatvan  
ucca 21. szám, telefon:  
29-82. sz. 77 1. 10

Használt varrógépek  
nagyválasztékban, ol-  
csón, jótállással. Javítá-  
sok szakszertűen, Eisen-  
berger, Csapó ucca 101.  
szám alatt. 1895 1 22

Varrógép vétel, csere  
eladás. Javítások szak-  
szertűen legolcsóbban  
Keszler, Széchenyi ucca  
1. szám. 1884 1. 22.

### Kereslet

Ócskavasat, fémét min-  
denféle vasanyagot leg-  
magasabb árban vesz  
Vaskavots, Pacsirta u.  
17. sz. telefon: 26-94. sz.  
1933 3. 23.

Veszek bútort, zálog-  
jegyet, varrógépet, iro-  
dabereendezést, ingósá-  
gokat. Hívásra jövök.  
Csapó ucca 16. 115 1. 27

Mosott rongyot vesz a  
nyomda, József kir her-  
ceg ucca 1. sz. 119 vv.

Vennék egy 170—180 kg  
körüll fiatal hizott ser-  
test. Lorántffy u 27. 86

### Élelmiszer ital

Ujlétai sajtátermésű jó  
édeskés rizling, delavár,  
ezerjő boraimat kará-  
csonyra 56 fillértől mé-  
rem, Simonffy ucca 59.  
szám alatt. 1563 12. 31.

Karácsonyra, újévre  
csak Tokaji bort vegyen  
Kittinő szamorodni 1 P  
literje, Vár ucca 2. szám  
Dobárnál. 1488 12. 24

Ne kísérletezzen. Biza-  
lommal jöjjön termelő  
pincébe. Ujlétai fajbor-  
ok 60 fillértől Árpádtér  
5. szám. 1537 12. 2.

Bor literje 55 fillértől Be-  
nyásznánál, Tiszapalota  
ban és Péterfia ucca 11.  
sz. alatt. 90 12. 31

Tokaji (toicsval) 1937  
évi furmint, ünnepekre  
76 fillér, Csapó ucca 31.  
alatt. 1759 1. 20

Kittinő szentannapusz-  
tai ó és újborok literen-  
ként is kaphatók. Mé-  
liusz-tér 7. 1773 12. 24

Narancs 80, mézédés  
mandarin 110, jonathán  
alma 40, aranyarment  
36, aszaltszilva 80, gesz-  
tenye 96, mazsola 140  
mogyoróból 320, dióból  
360. Délgyümölcs esar-  
nok, (Eka mellett). 1238 1. 10

Szilveszterre újévre bort  
csak Tokajt vegyen Bu-  
lyovszkyné pincészetéből  
Csapó ucca 8 1687 12. 31

Borkedvelő nők, urak!  
Zamatos bort igyanak.  
Készült szőlőbogyóból  
Csapón foja hordóból,  
Nem fáj a fejünk tőle,  
Ihatjuk nyakrafőre. Li-  
terenként kapható: Po-  
roszlay út 71. 81

### Teljes ellátás

Kellemes lakás, finom  
koszt a Hungária pan-  
zióban, szobák napokra  
és hónapszámra, Fe-  
renc József út 59. tele-  
fon: 23-39. 800 vv

Teljes ellátásra nőt, fér-  
fit felveszek. Értekezni:  
József kir. herceg u. 13.  
varrónő. 83

Bútorozott uccai szoba,  
belvárosban, teljes ellá-  
tással azonnal kiadó. —  
Domb u. 14. 120

### Oktatás

Zongoratanításhoz kez-  
dőbb és haladóhoz házli-  
oraadónt keresek. —  
Címet „Belvárosban“ je-  
lére a lap kiadójába  
kérem, igény megjelölés-  
sel leadni. 93

**1 kgr nagyon szép  
Belflőr alma 48 fill.**  
Gödény csemegeüzlet Csapó u. 7.  
Telefon 17-64.

### Iroda

Két uccal garzon szoba,  
esetleg irodának kiadó,  
Ferenc József út 75. sz.,  
emelet, ügyvédi iroda.  
1657 12. 31.

### Hangszer

Zongorák eladása, javi-  
tása, hangolása, vidéken  
is. Tanczer hangszerké-  
szítő, Batthyány ucca 1.  
emelet. 630 12. 28.

Zongora, fekete, rövid,  
kereszthúros, kifogástá-  
lan állapotban eladó. —  
Szendró, Batthyány u.  
22. szám. 107

### Bútor

Rekaméket, hencsere-  
ket, foteleket, olcsón ké-  
szít, Szabó kárpitos, —  
Szent Anna uccal városi  
bérház. 840 12 31

Hálószobák, ebédők, s  
kombinált szobák, kony-  
haberendezések, legjob-  
bat legolcsóbban csak a  
Salamon bútorüzletében  
vásárolhat, Hunyadi u.  
2. Részletre is 1533 3 15

Kombináltsekreány, és  
hármasszekrény, mo-  
dernháló, ebédők, kony-  
haberendezés, női bá-  
ránybunda, olcsón eladó  
Kossuth ucca 49. szám.  
1415 1. 12

Bútorok, szőnyegek, ké-  
pek, lakásberezézési  
tárgyak olcsón eladók  
Weszprémy ucca 3. 85

### Tüzelő anyagok

Tüzfát, szenet, vásárol-  
jon legolcsóbban Vá-  
gner és Vágner, Bado-  
gos, Margitföld mel-  
lett, tel.: 10-24. 1050 vv

Mindenféle száraz tüzi-  
fa és jóminőségű szén  
olcsón beszerezhető Ko-  
vács fatelepén, Szent  
Anna ucca 36. 46

Száraz tüzifa hulladék  
nagy tételben, mázsán-  
ként 3.20 fillért kapha-  
tó, Csokonai ucca 50.  
alatt. 124

### Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Hatvan ucca 29. sarok-  
üzlethelyiség kiadó. Dr  
Farkas ü. védnél, Hun-  
gária palota. 1234 12. 31

Üzlethelyiség, berende-  
zéssel azonnal kiadó. —  
Attila-tér 2. sz. 9

### Lakást keres

Simonfi út közelében  
modern kétszobás lakást  
keres, villában is egész  
évre, Schön Sándor kesz-  
tyű üzlet. 94

Egy, vagy kétszobás, kü-  
lönálló lakást azonnalra,  
vagy február 1-ére kere-  
sek, Marosvári fodrász.  
központi egyetem. 84

### Kiadó lakás egyszobás

Egy szoba, konyhás la-  
kás kiadó. Pacsirta u. 12  
szám. 106

### Kiadó lakás kétszobás

Két uccal garzon szoba  
esetleg irodának kiadó.  
Ferenc József út 75. sz.  
emelet, ügyvédi iroda.  
1657 12. 31

### Kiadó lakás háromszobás

Kiadó az Iparkamara  
épületében hatszobás, s  
összkomfortos központi-  
fűtéses lakás, 1940 évi  
május elsejére. 1324

### Butorozott szoba

Bútorozott szoba, kitű-  
nő, teljes ellátással, ju-  
tányos kiadó. Kút u.  
62. szám. 1837

Csinosan berendezett kü-  
lönbejárattú bútorozott  
szoba kiadó, Arany Já-  
nos ucca 18. szám, má-  
sodik lakás. 1817 vv.

Uccal bútorozott szoba  
kiadó. Domb u. 19. 56

Szépen bútorozott külön  
bejárattú uccai szoba ja-  
nuár elsejétől kiadó. —  
Arany János ucca 2. sz.  
II. em. 12. 102

Különbejárattú s elegáns  
bútorozott szoba, azon-  
nalra is, Miklós ucca 21.  
keresztépület. 100

Csinosan bútorozott ucc-  
cai szoba, előszobával ki-  
adó. Vörösmarty ucca  
9. szám. 97

Egy különbejárattú szép  
bútorozott szoba kiadó  
Kálvin-tér 5. 88

Csinosan, különbejárattú  
bútorozott szoba kiadó,  
püspöki palota II. em.  
50 ajtó. 113

Különbejárattú nagy ucc-  
cai szoba, bútorozva, s  
bútor nélkül, püspöki  
palotában, januártól ki-  
adó. Telefon: 30-53. 111

Különbejárattú bútoro-  
zott szoba, fürdőszoba  
használatlall kiadó. Jó-  
zsef kir. herceg ucca 35.,  
I. em. 2 lépcsőház, jobb-  
ra. 109

Uccal bútorozott szoba  
kiadó. Domb u. 19. 56

Kiadó január 1-ére szé-  
pen bútorozott különbe-  
járattú szoba, fürdőszoba  
használatlall, Csapó ucca  
24. sz. I. emelet, 2 a. 72

### Ingóságvétele

Zálogcédulát, látszóve-  
ket, alpakka étkészlete-  
ket, régi bútorokat, ré-  
giségeket legmagasabb  
áron vásárol Ingóság-  
közvetítő, püspöki palo-  
ta telefon: 11-99.

### Ingóság eladás

Valódi arannyal vont  
művészi facsillárok, s  
eredeti antik és stíl bú-  
torok, ülő garnitúrák, s  
nemes porcellánok, ko-  
vácsolt vas- és üvegcsil-  
lárok, különböző dísz-  
tárgyak stb. méltányos  
olcsó áron. Ingóság-  
közvetítőben, ref. püs-  
pöki palota.

Kittinő állapotban levő  
1 darab kétszemélyes  
DKW 50-es Steyr, Opel,  
Olimpia s Fiat Topoliná  
autó eladó. Szoboszlav-  
nál, Széchenyi ucca 21.

Kötszivattyú, szívó-nyo-  
mó eladó. Bocskai-tér 7.  
szám. 96

250 darab új fenyőfa  
gömbkaró, 1.50—2.00 m.  
hossban eladó, pénteken  
Dózsa ucca 16. 87

### Vegyés

Lakást adnék annak aki  
első gimnazista fiamat  
tanítaná. Cím a kiadó-  
ban. 110

### Ingatlant

#### keres megvételre

Kisebb bérházat keresek  
megvételre. Részletes  
ajánlatokat 25—30 ezer  
jévre alatt a kiadóba  
kérünk. 1929

### Eladó ház

Kedvező fizetési feltéte-  
lek mellett eladó házak:  
Apaffi ucca 67. Wesse-  
lényi ucca 93. sz. Türr  
István ucca 8. sz. Zugó  
ucca 5—7. sz. Salátron  
ucca 24. Déli sor 23. sz.  
Ujj ucca 22. Erdéklődni  
lehet: Alföldi Takaré-  
kpénztárnál. 1326 vv.

### Eladó föld

10 hold föld eladó. Bánk  
115. szám alatt. Érte-  
kezni lehet: Pécsi s Pap  
ügyvédek irodájában —  
Werböczy ucca 4. 63

### Eladó állatok

100 kilós sertés eladó. —  
Kút ucca 52. 99

Két darab 130 kilós hi-  
zott sertés eladó. Aczel  
ucca 6. sz. 80

Két darab 140—150 kg  
zsírsertés eladó. Eötvös  
ucca 51. sz. 122

Négy darab 120—140 kg  
zsírmalac eladó. Honvéd  
ucca 83. 121

Hízott sertések, elsőren-  
dű minőség, eladók. Ká-  
roly Ferenc József út 42  
szám alatt. 126

85 kilós hizott malacok  
esetleg kihalásitva eladók.  
Hadházi ucca 16. 114

Újví malac eladó. Er-  
deklődni: József kir. her-  
ceg ucca 39. 116

Egy 100 kilós sertés el-  
adó. Cserepes u. 15. 112

Eladó két darab 100—  
130 kilós zsírsertés, Bő-  
szörményi út 29. 108

Tejmalacok kaphatók da-  
rabonként is. Feregő u.  
19. szám. 105

Eladó egy darab 160 kg  
sertés, Barna u. 14. 104

Két darab prima zsír-  
sertés eladó. Zsák ucca  
13. szám. 77

Eladó egy darab fiatal  
zsírsertés, Bujdosó ucca  
40. sz. Homokkert. 70

Egy 125 kilós sertés el-  
adó. Félégyházi Tamás  
ucca 13. 101

Szerkesztőnő felolós  
**PALFI JÓZSEF**  
Kiadásért felelős:  
**(F) SZIGETHY GYULA**  
Igazgató  
Kiadja és nyomja a  
**TSZÁNTUJI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ**  
**RÉSZVÉNYTÁRSASÁG**  
Felolós nyomdavezető:  
**SZIGETHY KÁROLY.**